

ΠΡΑΞΗ: «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ»

Εντάσσεται στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη
Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια
Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από
την Ευρωπαϊκή Ένωση - Ευρωπαϊκό
Κοινωνικό Ταμείο - και την Ελλάδα

Ανάπτυξη και Λειτουργία του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Νεκταρία Αποστολάκη,
Υπεύθυνη Έργου, Στέλεχος
της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Πτολεμαΐδα, 15
Σεπτεμβρίου 2018

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

ΤΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Το **«Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας»** αποτελεί για την Ε.Σ.Α.μεΑ. ένα έργο μακράς πνοής που σχεδιάστηκε με σκοπό να ενισχύσει την ικανότητα της Συνομοσπονδίας και του αναπηρικού κινήματος στην επιστημονική τεκμηρίωση των διεκδικήσεών τους και στη διατύπωση προτάσεων πολιτικής.

Προτάσεις πολιτικής, που θα συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής για την αναπηρία, για την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και οι οικογένειές τους, και την ανεμπόδιστη άσκηση των δικαιωμάτων τους.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΡΗΡΙΟΥ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ (1)

- Να ενισχύσει τη θεσμική ικανότητα της Ε.Σ.Α.μεΑ., ως φορέα παραγωγής πολιτικών για την αναπηρία.
- Να αποτελέσει έναν ερευνητικό και υποστηρικτικό βραχίονα/εργαλείο για την αναπηρία, έναν ανοιχτό και προσβάσιμο χώρο έρευνας και δράσης, αφενός μελετώντας κρίσιμα προβλήματα, αφετέρου παρεμβαίνοντας στον δημόσιο διάλογο με τεκμηριωμένες και πλήρεις προτάσεις.
- Να αποτελέσει έναν μηχανισμό παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών αναπηρίας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΡΙΟΥ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ (2)

- Να καταστεί φρουρός της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD), εφεξής Σύμβαση, η οποία κυρώθηκε από την ελληνική πολιτεία με τον ν. 4074/2012, παρακολουθώντας και αξιολογώντας συνεχώς την ορθή εφαρμογή της στην χώρα.
- Να αποτελέσει πηγή πληροφόρησης σε θέματα αναπηρίας στους πολίτες με αναπηρία, στις αναπηρικές οργανώσεις και σε ενδιαφερόμενες ομάδες του γενικού πληθυσμού για το πεδίο της αναπηρίας.
- Να συμβάλει στη διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής για την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ

Οραμά μας είναι το Παρατηρητήριο:

Να συμβάλει από κοινού με το αναπηρικό κίνημα στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, με ίσα δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ

Η **αναγκαιότητα** σύστασης τεκμηριώθηκε από τα συμπεράσματα των μελετών που παράχθηκαν στο πλαίσιο του Έργου που υλοποίησε η Συνομοσπονδία με τίτλο «Στρατηγική Μελέτη για την Αναδιάρθρωση και την Επέκταση του Ρόλου και των Αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ» κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (1)

Σε **διεθνές επίπεδο** έχει καταγραφεί τα τελευταία χρόνια ένα περιβάλλον **ευνοϊκό** για την αναπηρία, με τη διαμόρφωση όρων που διευκολύνουν και προωθούν τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την ενεργή συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων σε ζητήματα αναπηρίας.

Σταθμός και επίκεντρο αυτών των εξελίξεων είναι **η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD)**.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (2)

Η Σύμβαση ως το πρώτο νομικά δεσμευτικό κείμενο κατοχύρωσης του συνόλου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τα άτομα με αναπηρία, αποτελεί ένα πολύτιμο σύμμαχο στο έργο των αναπηρικών οργανώσεων, καθώς όχι μόνο επαναδιατυπώνει όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα ειδικά για τα άτομα με αναπηρία, αλλά κατοχυρώνει επίσης μια εντελώς διαφορετική αντίληψη για την αναπηρία, δηλαδή το κοινωνικό μοντέλο και τη δικαιωματική προσέγγιση.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (3)

Είναι γνωστό ότι η ψήφιση ενός ευνοϊκού νομικού πλαισίου **αποτελεί αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη** προκειμένου να υπάρξουν ουσιαστικές αλλαγές στην απτή καθημερινότητα των ατόμων με αναπηρία. Η νομική κατοχύρωση των δικαιωμάτων δεν σημαίνει αυτόματα, και πόσο δε μάλλον ορθή εφαρμογή τους στην πράξη.

Το «Παρατηρητήριο» καλείται να λειτουργήσει **σε ένα αντιφατικό περιβάλλον**. Από τη μία, η Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και οι διακηρυγμένες αρχές κοινωνικής πολιτικής, από την άλλη οι πολιτικές λιτότητας που οδηγούν σε ένα οικονομικό περιβάλλον ύφεσης, όπου συρρικνώνεται ακόμη περισσότερο η παροχή κοινωνικής προστασίας.

Το «Παρατηρητήριο» λοιπόν, καλείται να λειτουργήσει σε ένα **πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον που “απαιτεί” από την Ε.Σ.Α.μεΑ., ως την αντιπροσωπευτικότερη οργάνωση των ατόμων με αναπηρία, να καταστεί Φρουρός για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της Σύμβασης στην Ελλάδα.**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ» (1)

Το «Παρατηρητήριο» θα ενδυναμώσει τη θεσμική ικανότητα της Ε.Σ.Α.μεΑ., αναφορικά με τους τρεις βασικούς πυλώνες ενεργειών που συγκροτούν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο δράσης **για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων.**

- ❖ Προώθηση των δικαιωμάτων (Promotion)
- ❖ Προστασία των δικαιωμάτων (protection)
- ❖ Παρακολούθηση των δικαιωμάτων (Monitoring)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ» (2)

Το «Παρατηρητήριο», έχοντας στο επίκεντρο της λειτουργίας του την παρακολούθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με **αναπηρία**, αναπτύσσει παράλληλα ένα σύνολο αλληλένδετων επιστημονικών ενεργειών, καθώς και δράσεις προώθησης και προστασίας των δικαιωμάτων, συνδεδεμένες οργανικά και λειτουργικά με το έργο της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Το «Παρατηρητήριο» επιτελεί:

- ❖ **Επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα**
- ❖ **Ενέργειες δικτύωσης & ευαισθητοποίησης**
- ❖ **Υπηρεσίες πληροφόρησης και συμβουλευτικής σε άτομα με αναπηρία και στις οικογένειές τους.**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ» (3)

Το «Παρατηρητήριο» επιτελεί τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- ❖ Επιστημονική καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και αξιολόγησης των εξελίξεων στα κρίσιμα πεδία άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων.
- ❖ Συγκέντρωση και ανάλυση του συνόλου των παραγόμενων εθνικών στατιστικών δεδομένων.
- ❖ Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών (ΟΣΔ).
- ❖ Συστηματική παρακολούθηση του βαθμού ενσωμάτωσης της διάστασης της αναπηρίας σε πολιτικές που απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό.
- ❖ Καταγραφή διεθνών και ευρωπαϊκών καλών πρακτικών για την αναπηρία.
- ❖ Διοργάνωση συστηματικών δράσεων δημοσιοποίησης και διάχυσης της παραγόμενης γνώσης .

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ» (4)

Στις ενέργειες δικτύωσης το «Παρατηρητήριο» έχει εντάξει:

- ✓ **Τη συνεργασία** με τους επίσημους φορείς του ελληνικού στατιστικού συστήματος, με ανεξάρτητα ερευνητικά ινστιτούτα, πανεπιστήμια, φορείς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών, τεχνογνωσία και πληροφόρησης.

*Το «Παρατηρητήριο» αποτελεί τον **βασικό συνομιλητή με την ΕΛ.ΣΤΑΤ** και τους λοιπούς φορείς του ελληνικού στατιστικού συστήματος, στη βάση της υποχρέωσή τους να αναπτύσσουν, να παράγουν και να διαδίδουν επίσημες στατιστικές σχετικά με τα άτομα με αναπηρία όπως επιτάσσει ο ν.4488/2017.*

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ» (5)

Στις ενέργειες πληροφόρησης και συμβουλευτικής το Παρατηρητήριο έχει εντάξει:

- ✓ Υπηρεσίες παροχής έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης.
- ✓ Εξατομικευμένες Υπηρεσίες διαμεσολάβησης και υποστήριξης σε άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους.
- ✓ Εκπόνηση πρακτικών οδηγιών για τα άτομα με αναπηρία.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (1)

Το Έργο «Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας» διαρθρώνεται σε 4 Υποέργα τα οποία εξειδικεύονται σε επιμέρους Δράσεις που αλληλεπιδρούν λειτουργικά και επιχειρησιακά.

ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Σχεδιασμός και Λειτουργία του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρία

- Δράση1.1:Επιχειρησιακός Σχεδιασμός του Παρατηρητηρίου.
- Δράση1.2:Οργάνωση υπηρεσιών για την ενσωμάτωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών αναπηρίας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.
- Δράση1.3:Μονάδα Τεκμηρίωσης – Εκπόνηση 5 κειμένων πολιτικής (Policy Briefs).
- Δράση1.4:Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Ατόμων με Αναπηρία.
- Δράση 1.5:Δημοσιότητα – Ημερίδες.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (2)

ΥΠΟΕΡΓΟ 2: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

- Δράση 2.1:** Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος.
- Δράση 2.2:** Προσβάσιμη Ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου.
- Δράση 2.3:** Πιλοτική Λειτουργία του Παρατηρητηρίου .

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (3)

ΥΠΟΕΡΓΟ 3: ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ-ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ

- ❑ **Δράση 3.1:** Μελέτη για τη μετάβαση από την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς.
- ❑ **Δράση 3.2:** Μελέτη για τη διαμόρφωση συνθηκών και πλαισίων ανεξάρτητης διαβίωσης στην Κοινότητα.
- ❑ **Δράση 3.3:** Μελέτη για το πρόσθετο κόστος διαβίωσης λόγω αναπηρίας.
- ❑ **Δράσεις 3.4, 3.5, 3.6:** Εθνικές εκθέσεις έτους 2017, 2018, 2019.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (4)

ΥΠΟΕΡΓΟ 4: ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Δράσεις 4.1, 4.2 και 4.3 : Εκτυπώσεις (Δ.4.1) και αναπαραγωγή υλικού (Μελέτες, Εθνικές Εκθέσεις, Κείμενα Πολιτικής και Οδηγοί) σε προσβάσιμες και εναλλακτικές ψηφιακές μορφές (Δ.4.2) και αναπαραγωγή υλικού (Κείμενα Πολιτικής και Οδηγοί) σε οπτικοακουστική μορφή με νοηματική γλώσσα και υποτιτλισμό (μεταγραφή) (Δ.4.3) .

Το «Παρατηρητήριο» φρουρός για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της Σύμβασης στην Ελλάδα

Το **«Παρατηρητήριο»**, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των πολιτικών για την αναπηρία, της αξιολόγησης και της διατύπωσης τεκμηριωμένων συστάσεων πολιτικής, θα συνδράμει το αναπηρικό κίνημα στον καθοριστικό ρόλο που καλείται να επιτελέσει, **ώστε τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία να μην μείνουν στα χαρτιά, αλλά να μεταφραστούν σε πραγματικές αλλαγές στις ζωές των ατόμων με αναπηρία.**

Για περισσότερες πληροφορίες για το έργο στην
ηλεκτρονική διεύθυνση:
www.paratiritirioanapirias.gr

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

